

Kliv försiktigt på stegen

Byggarens testpanel har kommit upp sig här i världen med hjälp av trappstegar med plattform och verktygshylla. Produkterna är framtagna för proffs, men ska ändå användas med eftertänksamhet.

Att titta på en steges bredd, djup och halkskydd är en bra början. Är intrycket rustigt och stabilt? Kolla fästen och arbetsplattformen. Om fästen är nitade i stället för bockade kan det vara så att stegen blir ranglig med tiden. Kontrollera också avståndet mellan det sista steget och marken. Det ska helst ha samma avstånd som det mellan stegen. Trappforskare har visat på att människokroppen är "programmerad" för detta, och det förekommer belastningsskador på grund av att man sätter ner foten för hårt om avstånden är olika.

Jag har sett fall av detta som bidragit till långvariga sjukskrivningar, säger olycksfallsforskare Per-Olof Axelsson, som har doktorerat på stegar.

Men det är svårt att med blotta ögat avgöra vad som är en bra stege. Och då har jag ändå hållit på i 20 år med stegar, fortsätter han.

Inga Rundström, Arbetsmiljöverkets stegexpert anser att stegar inte hör hemma på en byggarbetsplats.

Arbetet är ofta för tuft och tungt för att använda stegen. Men om du efter noggrant övervägande kommit fram till att det ändå är vad du behöver, snåla inte. Säkerställ att det är en typgodkänd stege enligt svenska föreskrifter, säger hon.

Per-Olof Axelsson har en mer pragmatisk inställning till steganvändning än myndigheterna:

Man kan till exempel knappast säga åt byggare att inte utföra arbeten med båda händerna när de är på en stege. Strunta i reglerna. Men tänk på vilka risker som finns och anpassa arbetet efter riskerna, säger han.

Så, kom ihåg:
- kontrollera underlaget
- begränsa arbetstiden (fotstegen bör enligt ergonomer vara 2/3 av foten för långvariga

jobb)

- var försiktig vid fysiskt kräftiga jobb. Inte minst när du jobbar i sidled från stegen, då den kan tippa.

Byggaren vill också slå ett slag för stegarnas tillbehör som gör mycket för säkerheten. Några av de viktigaste är stegförlängare för ojämnt underlag, stegfötter för extra stöd, handledare och stegplattor som breddar stegen.

(Priserna i testet är exklusive moms och kommer från www.stegcentralen.se)

Sugen på teleskop?

I vilken typ av miljöer ska du använda stegen? Om du jobbar i räre miljöer, tänk på att teleskopvarianter är betong- och gruskänslig eftersom delarna måste kunna glida i varandra.

Byggarens testpanel:

Richard Drotte, Stockholm
Ålder: 49

Arbetsvardag: Kontorsinredning och byggnationer.

Citat: Av tillbehören känns justerbara fötter väldigt bra. Handledare däremot känns överflödiga, man håller ju ändå i stegen. Det märks att alla de här stegarna är proffsstegar – de är rejälare, distinktare och stadigare jämfört med billiga, rackiga varianter för hemmabruk.

Tommy Bergström, Gnesta
Ålder: 61

Arbetsvardag: Allroundbyggare
Citat: Jag förstår inte meningen med handledare. Man håller ju i stegen. Är man så handikappad att man behöver handledare ska man nog inte upp på en stege.

Per Henriksson, Alingsås
Ålder: 44

Arbetsvardag: Allroundbyggare
Citat: Förut har jag valt billigare stegar, men stabiliteten på testets stegar visar att det är värt att satsa på dyrare stegar. Handledare är nytt för mig, och de har visat sig vara mycket bättre än att hålla i stegen. Inte minst eftersom man ju ofta står och gör saker på en stege som man kanske inte ska.

Märke: Scando
Modell: Pro Classic 6 steg
Vikt: 10 kilo
Cirka pris: 2 124 kronor

- fri från skruvar och nitar
- stor kraftig arbetsplattform på 290x250 mm
- 80 mm stegdjup
- anodiserad
- Tillbehör: 130 mm djupa snäppsteg, nivåjusteringsben, räckle

RD: Smidigast, mest lättarbetad, bra med de breda extrastegen man kan snäppa på.
TB: Stabil, smidig. Bra extrasteg.
PH: Bra stabilitet och bra tillbehör i form av extrasteg och handledare.

RD: Hyllan för liten och har skarpa kanter vilket gör det lite bökit.
TB: Jag har inget negativt att säga om den här stegen.
PH: Inget att klaga på.

RD: TESTFAVORIT! Framför allt på grund av smidigheten, väldigt bra på korta jobb, lätt att få in och ut ur bilen. Och de breda stegen man kan snäppa på är bra.
TB: Hela stegen tilltalar mig, testets tvåa.
PH: TESTFAVORIT! Allt känns rejält på den här stegen!

Märke: Zarges
Modell: 41634
Vikt: 7,5 kilo
Cirka pris: 3 391 kronor

- jumboplattform 400x400 mm
- halksäker beläggning
- 80 mm stegdjup
- anodiserad
- Tillbehör: hjul, ledare

RD: Rejäl och stadig, jättestor hylla och stor plattform
TB: Gummilisterna på stegen.
PH: Bra gummilister, väldigt go' att stå på.

RD: Lite bred och klumpig i hanteringen.
TB: Jag har inget negativt att säga om den här stegen.
PH: Inget att klaga på.

RD: En jättebra stege som man kan använda på lite längre etableringar.
TB: Det här är en jättebra stege, smidig och stabil med stor plattform. Testets tvåa.
PH: Väldigt stabil, det känns som om den här stegen kommer att hålla länge.

Märke: Skeppshultstegen
Modell: Yrkes-trappstege 1250-06
Vikt: 8,7 kilo
Cirka pris: 1 495 kronor

- kragade steg
- anodiserad
- Aluminiumhylla
- stegdjup 90 mm
- Tillbehör: Räckle, stegfötter

RD: Bra hylla, som en skål med rundade kanter så att man lättare får tag på grejerna man lagt på hyllan.
TB: Lätt och smidig.
PH: Rejåla fötter.

RD: Kommer inte på något dåligt.
TB: Av testets alla stegar är det här den som känns mest ranglig när man står på plattformen.
PH: Konstruktionen ser klen ut. Liten plattform. En handledare som känns lite pinnig.

RD: En av testets bästa stegar, kommer härfint efter Scando. Smidig, lätthanterlig och stabil.
TB: Lite ranglig och instabil, inte favoritstege.
PH: OK stege, men känns som en av testets klenare stegar. Vid en närmare anblick ser konstruktionen bra och genomtänkt, men det första synintrycket består.

Märke: Wibe/Hultafors
Modell: WTS ASP-6
Vikt: 9,9 kilo
Cirka pris: 2 085 kronor

- 265x303 mm (bakkant 320 mm bred) plattform
- Gjutna steginfästningar
- anodiserad
- Ergonomiska starka sidoprofiler.
- Stegdjup:
- Tillbehör: stödben, verktyghållare

RD: Infästningarna vid stegen ser väldigt starka ut.
TB: Stabil och lätthanterlig, smidig ihopfällning, verktygshållaren ett jättebra tillbehör.
PH: Smidig att fälla ihop.

RD: Kantig hylla, vilket gör det svårt att få tag på grejerna.
TB: Inget negativt.
PH: Ser svag ut för ögat.

RD: Den ger ett seriöst intryck, stark och stabil.
TB: TESTFAVORIT! Tack vare stadigheten och lätthanterligheten när man faller upp den.
PH: Den verkar klen och enkel. Håller gångjärnet med tiden? Man får känslan av att man måste hantera stegen försiktigt för att den ska hålla.

Märke: Telesteps
Modell: Com-biladder 2,3 meter
Vikt: 14 kilo
Cirka pris: 3 066 kronor

- Hoppfällbar, 71 cm i hopfällt läge.
- Fungerar också som anliggande
- anodiserad
- stegdjup 90 mm
- Inga tillbehör

RD: Lätt att få med även i korta bilar. Går att ställa överallt, väldigt stabil, rejäl och robust.
TB: Smidig, lätt att transportera
PH: Väldigt bra att man kan fälla ihop den. Väldigt stabil.

RD: Lite knölig att få upp och ner. Tung att släpa på. Saknar plattform och hylla. Plasthandtaget som används för att bära i hopfällt läge känns fragilt.
TB: Tung att bära. Man saknar plattform och hylla.
PH: Håller plastdetaljerna? Saknar hyllan.

RD: Den här är ju lite rolig. Men plastdetaljer och avsaknad av plattform och arbetshylla gör att det trots stabiliteten känns som en stege för gör-det-självaren.
TB: Idealstege att ta med sig i hiss eller trapphus.
PH: Stabil. Du får med dig väldigt mycket stege på en liten yta. För mig som gör mycket köksmonteringar är det här en väldigt bra stege.